

Histeriden als studieobject: een uitdaging

Piet Kanaar

Het ligt niet zo voor de hand om de Histeridae als specialisatieterrein te kiezen. Ze zijn niet spectaculair, ze zijn heel vaak klein en glimmend zwart, en verwante soorten zijn heel erg lastig uit elkaar te houden. Er is dus een lange aanloopperiode nodig om ze met redelijke zekerheid te kunnen determineren. De literatuur is erg verspreid, determinatietabellen zijn schaars en daardoor kost het veel tijd en zoek om Histeriden uit andere windstreken op naam te krijgen. Een referentiecollectie is daarbij eigenlijk onontbeerlijk. Ook zijn heel veel soorten volstrekt onvoldoende gedetailleerd beschreven. Als klap op de vuurpijl komen ook nog eens veel soorten voor onder aas en in mest, geen aantrekkelijke substanties om in te verzamelen.

Er zijn dan ook maar weinig Histeridologen. Momenteel zijn er in de hele wereld zo'n 18 personen die zich min of meer intensief met Histeriden bezig houden. Maar om met Johan Cruyff te spreken: "*Elk nadeel hep ook zijn voordeel*". In bijna alle musea ter wereld staan nog dozen vol Histeriden op determinatie en bewerking te wachten. Naar schatting is nog niet de helft van alle soorten Histeriden beschreven. Er is dus volop werk voor een histeridoloog en het is geen kunst om bij revisies van bepaalde groepen grote aantallen nieuwe soorten te ontdekken en die ten doop te houden. Het geeft de peetvader/-moeder een zeer tevreden gevoel en het is strelend voor het ego. Bij populaire families als boktorren, loopkevers, bladsprietkevers enz. is het aantal nieuwe soorten dat je in een werkzaam entomologenbestaan zult tegenkomen maar zeer beperkt.

Ik krijg af en toe de vraag te horen: "Wat vind je nou zo leuk aan Histeriden?" Nou ja, echt *leuk* kun je ze moeilijk noemen, of het zou de manier moeten zijn waarop ze bij gevaar poten en sprietten intrekken en zich als een levenloos zaadje voordoen. Maar als je eenmaal over de beginnersmoeilijkheden heen bent, blijken Histeriden heel interessant te zijn door hun specialisatie en hun enorme diversiteit als gevolg van hun aanpassingen aan de omstandigheden waaronder hun prooidieren leven.

Omdat mijn gezichtsvermogen gestadig afneemt komt binnen afzienbare tijd het moment dat ik moet stoppen met de actieve entomologiebeoefening. Mijn collectie zal de komende jaren in tranches naar "*Naturalis*" gaan, en daarmee krijgt dit museum één van de soortenrijkste Histeridencollecties ter wereld.

Als er evenwel een ambitieuze jonge coleopteroloog (M/V) is die er voor voelt om de uitdaging van een moeilijke groep als de Histeridae aan te gaan wil ik hem graag een handje helpen door twee van de grootste moeilijkheden voor een beginnend histeridoloog te ondervangen, n.l. de onmisbaarheid van een *referentiecollectie* en de beschikking over uitgebreide *literatuur*. Van alle soorten waarvan ik meerdere exemplaren bezit (en dat zijn er veel!) zal ik één of twee referentie-exemplaren aan hem geven. Zo'n collectie zal dan al gauw 800 soorten (ca. 20% van alle beschreven soorten!)

omvatten. Het duurde bij mij jáááren voordat mijn collectie zo'n omvang had. Van soorten waarvan ik heel veel materiaal heb zal ik ook extra exemplaren geven om t.z.t. met andere histeridologen te kunnen ruilen. Bovendien zal ik hem op termijn al mijn literatuur en documentatie over Histeriden overdragen. Dat scheelt ook jaren zoekwerk (en ook nogal wat kosten....). Ik zal hem introduceren bij de andere histeridologen. En uiteraard kan hij altijd bij mij aankloppen als hij ergens met een probleem zit.

Als iemand serieuze belangstelling heeft om op dit aanbod in te gaan zal ik hem graag ontvangen en hem aan de hand van mijn collectie laten zien dat er óók heel bijzondere en bizarre Histeriden zijn. Ik hoop dan eventuele aarzelingen bij hem weg te kunnen nemen. Ik ben benieuwd of er zich een "entomologische erfgenaam" aandient!

Piet Kanaar, tel. 071-5175601, p.kanaar@hetnet.nl

Histeriden (hier afgebeeld Hister helluo) hebben dan meestal geen opvallende kleuren, hun vaak zware bepantsering is toch zeker spectaculair te noemen. (foto: Barend van Maanen)